

Aris Fioretos föredrar tyska akademien före den svenska, uttrycker inte längre sitt trots med säkerhetsnålar – och siktar på hjärtat i sitt skrivande.

”Rebelliska poser klär inte medelålders män”

Ur Prousts berömda frågeformulär: Vem eller vilka är dina favorithjältar/hjältinnor inom litteraturen?

– Inte tu tal om saken: Antigone. Hon trotsar styvfaderns förbud att begrava brodern; hedrandet av de döda går före senkomna lagar. Och Benja Krik hos Isaak Babel är svår att inte gilla – denne judiske smågangster med ”glasögon på näsan och höst i själen”.

Du har i höst föreläst om manifestets historia på Stockholms nya konstabibliotek Reading edge. Vilket manifest skulle du själv kunna tänka dig att skriva (och sprida)?

– Manifest är sådana stöddiga saker. Jag skulle föredra en handbok. Halvallvarliga men heluppriktiga livsregler à la jesuiten Baltasar Gracián eller dadaisten Walter Serner. Med samtida nerv och chutzpah. Om hanteringen av besvikelse. Om lyckan i coitus på eftermiddagen. Om varför det gäller att sikta på hjärtat.

Ditt namn förekommer i spekulationer kring nya ledamöter av Svenska Akademien och du är vicepresident vid Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung. Som gammal punkare, hur mår rebellen inom dig av att vara en del av kulturetablissemangen?

– Rebelliska poser är sällan klädsamma för medelålders män. Och manschettknappar säkert lämpligare än säkerhetsnålar. I dag tar mitt trots sig andra uttryck. Bortsett från kärnverksamheten har tyska akademien föga gemensamt med sin svenska motsvarighet. Enda kapitalet är 200 egen-sinniga intellekt, varav hälften är utlänningar, som träffas två gånger om året. Stämningen är ofta munter, gärna eftertänksam, alltid uppslagsrik.

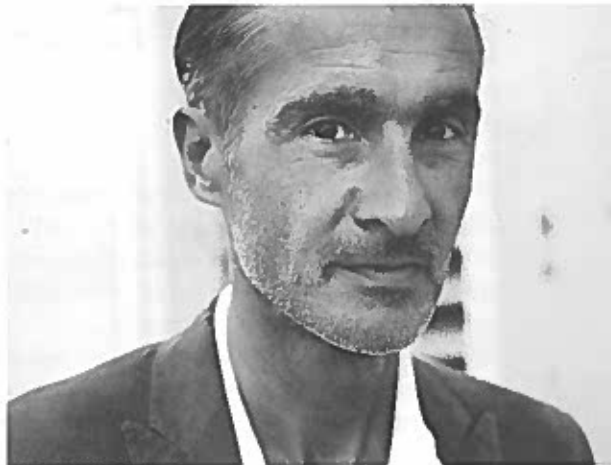

FOTO: HEIKE BOGENBERGER

Det låter gemütlich. Du skrev för punkfanzinet *Noncha allt!* och intervjuade storheter som The Clash. Hur nonchar du en litterär sågning, och vilket råd vill du ge till svårt kritiserade kollegor?

– Det tillhör ju tjänstebeskrivningen att förbli varsam och öppen, vilket gör nonchalans till en i gynnsammaste fall medelmåttig strategi. Det är nog klokare att skriva så skärpt och känsligt man förmår. Den som är sin text trogen kan i sista hand bara ha medlidande med mer grovmotoriska själar.

”Kan man vid sidan om trovärdighetens romanformer tänka sig en annan prosa? Ett berättande fyllt av röst och osäkerhet som utnyttjar skillnaden mellan ämne och framställning? Och som saknar den fiktionens övervikt som så mycken svensk muskelprosa visar prov på? Finns en mera diabolisk och tunn berättelse?”, undrade du 1996 i en kritisk essä om den unga prosan (*Expressen Kultur*). Har du själv lyckats uppfylla de kriterierna?

– Jag tror fortfarande på formmedvetna texter. Men föredrar att det inte syns. Vad skulle vi säga om en bön som hade religionen som sitt enda ämne? Litteraturen handlar om så mycket mer än sig själv. ¶

NAMN: Aris Fioretos. GÖR: Författare och översättare, baserad i Stockholm och Berlin. AKTUELL MED: *Nelly B:s hjärta* (Norstedts), en kärleksroman fritt baserad på den tyska pilotpionjären Melli Beese. Kurator för världslitteraturfestivalen Poetica i Köln 21–26 januari 2019.